

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én másfél iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Ném tagok egész évre 2 frittal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ czimzandók.

A hirdetési díjszabályzatról a kiadó hivatal ad felvilágosítást.

„Kis hirdetések“-ben minden szó 2 kr., egyleti tagoknak 1 kr, lakcimmal minden közlés után még 30 kr.

Szerkesztő bizottság: elnök Szabó József; Dr. Berde Áron, Bárány Jósika Sámuel, Szabó Sámuel, Vörös Sándor, felelős szerkesztő: Gamauf Vilmos.

Tartalom Havi emlékeztető: június. — Kert. szakosztályunk ígéretének beváltása. — Szövetségi nagy gyűlés. Bartók Béla. — A borok feltöltötése. K-i. A. — Az új vámtarifa. — Izsapos széna mint takarmány. — A szamóca és a szárazság. — Szemellenző a lószerszámon. — Állatkiállítási szakosztályunk közgyűlése május 2-án. — Egyleti mozgalmak: Vál. ülés május 13-án. — Megyei gazd. egyletek: csiki, szolnok-dobokai és torda-aranyosi gazd. egyletek közgyűlései. — Pályázati hirdetmény. — Kolozsvári IV-ik tenyészállatkiállítás programja. — Tejgazdasági kiállítás Kassán. — Piaczi árak — Hirdetések. —

Havi emlékeztető.

Június.

Ház és udvar. Minthogy a munkások teljes ellátás és elemezésben részesülnek; főképen az aratási munkálatok megkezdése előtt minden gazda előre szerezzé be a szükséges élelmi szereket, nehogy ezek hiánya miatt, munka szünetelés által károsodjék.

Szérüskertből minden hulladék és utban levő szalma-polyvamaradvány elszállítandó.

A megkezdett építkezésekhez minden anyagot meg kell most hordani, nehogy a kévés gabona behordása idején az igás erő kevesbítettessék.

Gőzgéppel csépléshez szükséges köszén vagy fa beszerzendő.

Magtár és padlások kijavíttatnak, pinczék hűvös éjjeleken szellőztetnek.

A jégverem ajtajára gyékény vagy szalma takarót függesztünk.

Szántóföld. Az ugarföldek trágyázása folytatandó; megkezdett úgartás bevégeztetik. Elavult luczernások, miután az első kaszálás megtörtént, feltöretnek.

Harmadik részlet takarmány-törökbuza, tatárka, (haricska), köles és mohar még sikerrel vethető, szintén az ugynevezett hathetes vagy cinquantino törökbuza e hó elején vetve, kedvező időjárás esetén, kielégíthető termést adhat.

Repcze és őszi árpa aratása megkezdetik.

Buza-vetésből a rozs kalászkok kiszedetése figyelmünket el ne kerüjje.

Répa, burgonya, törökbuza, dohány, paszuly kapálása és töltötése: a legsürgősebb munkálatok.

Rét és kaszáló. Széna kaszálás és gyűjtés kezdete e hónapra esik.

Zabos bükköny, luczerna, baltaczim, vöröshere lekaszálható; a hereféléket mult hónapban említett gyűjtés, szárítás behordási módozatban részesítsük.

Luczernásban mutatkozó aranka, száraz árpa polyvával befedetik, vagy kikapálya elégettetik. Az arankafoltok gyakori lekaszálását is gyakorló gazdák kedvező eredményre vezetőknek találták.

Magnak szánt luczernások meghagyatnak.

Állattenyésztés. A kutak kitisztíttatnak, hogy állataink tiszta izü és salak nélküli vizet élvezhessenek.

Folytonos hőségen dolgozó jármosokra üdítő és hűsítő hatással bir a zöld takarmány-törökbuza; ezt tehát ne vonjuk meg tőlük.

Az itató vályuk tisztántartása szigorú ellenőrzést igényel.

Szopós csikók, midőn anyjukkal a déli melegben hűvös istállóra húzódnak, zabra szoktattatnak.

A juhászoknak leginkább restségen alapuló elítélete, hogy a birkának nem kell friss víz, leküzdendő. Vizenyös, buja fűnövésű láposok megmétélyezik a juhot, ily helyek tehát kerülendőek.

Folyó, patak vagy álló víz hiányában a sertések számára feresztő gödrök hanyatnak. A malacznáj estve-reggel zsákból elelmeztetik, a mi szép fejlődésüket elősegíti. A kanok számára külön járást jelölünk ki.

Gulya, ménes, bivalok, ha lehetséges, a déli hőségben vízbe állíttatnak.

A házi szárnyasok elegendő friss vízzel láttatnak el, vályujokba néhány rozsdás vas szeget teszünk.

Szőlő. Másodszor kapálunk, hogy a szőlővirágzás gyomot és gatz ne találjon. A virágzás alatt minden munka szüneteljen; ennek lefolyta után, midőn már a szőlő szeme kifejlődött és szilárdan áll, kezdetik a hónaljzás, a kacsozás és ezt követi a felkötés. A hónalj és kacsok töben levágandók; a multhavi válogatás óta kinőtt új és meddő hajtásokat teljesen eltávolítjuk. Kötözésre legjobb a fonnyasztott káka és a hárs.

Pincze. A pincze ablakokat meleg időben zárva tartjuk és csak hűvösebb éjjeleken szellőztetünk; a hordókat feltöltögtetjük és tisztára keféltetjük.

Gyümölcsös. Az ojtóványok és nagy fáknál előforduló fattyu hajtásokat gondosan el kell távolítani. Cseresznyét és meggyet, melyek e

hónapban érnek, a kártékony madaraktól védeni kell. A lebullott rosz gyümölcsöket szorgalmasan össze kell gyűjteni és hig mésszel megsemmisíteni, sertéseknek adni stb., hogy az abban találató ártalmas rovar (Anthonomus) szaporodását megakadályozzuk. A hajtószemre való szemzés még e hónapban folytatathatik. Az olyan növésű fákon, melyeknek törzsei nagyon megfásodtak, a kéreg az éjszakai oldalon felhasítandó, hogy a nedvkeringés szabad utat nyerjen

Faiskola A későn fejlődött nemes hajtások csapra köttetnek. Azon nemes erős hajtásoknál, a melyeken mellékajtások fejlődnek, a mellékajtások visszametszelnek és csak a főajtások hagyatnak meg. A kellő hosszúságra (15—16 cm-t, nyire) nőtt tavaszi oltványok, ha még nincsenek kibontva, a kötelekből kibontandók. A faiskolát gyomlálni, kapálni és az oltványokról a fattyu hajtást metszeni kell. A kikelt és a tavaszkor kiültetett vadoncok földje tisztán tartandó és száraz időjárás alkalmával megöntözendő. Azon ágyásokat, melyek maggal vannak bevetve és melyeknek a jövő évben való kikelése remélhető, nagy kímélettel kell gyomláltatni, de öntöztetni nem szükséges. Cseresznye és kajszinbarack-magvak gyűjtendő, melyeket legjobb mindjárt elvetni, mert ha sokáig a levegőn állanak, kiszáradnak és nehezen kelnek ki.

Konyhakert. Az őszi sorba vetett gyökeres növények megkapálandók és a gyomtól tisztán tartandók. A kiültetett káposzta rózsák megkapálandók és a szükséghez képest esős időben trágyalével megöntözendők. A korán vetett borsók és a magnak meg hagyottak leszedendők. Törpe borsó fajokat ujjal vethetünk. A paszulyt, ha azt a vetés előtt nem tettük meg, meg kell karóztatni. Törpe paszulyt ujjal vethetünk. Az ugorka és dinnye hajtásait vissza kell csipkedni; ha bő termés van, minden gyümölcs felett két levélre kell vissza vágni és a gyümölcsöt (terméseket) deszkára helyezni. A besavanyitai való ugorka most vetendő. A fokhagyma szárait le kell tiporni, hogy ki ne magvazzék. Nyári retek, endivia, fodros káposzta vetendő.

A káposztafélék a szükséghez képest megöntözendők, elvünk legyen: erősen, de ritkán öntözni. Az eprek indái folytonosan eltávolítandók, kivéve az olyan fajták indáit, a melyeket szaporítani akarunk. A spárga metszés csak e hó közepéig tart, az ültetvény tisztán és puhán tartandó. A magnak kiültetett növények karókhöz kötendők, a káposzta és retek-magvak a madaraktól óvandók, hogy azokban kárt ne tegyenek. Az utak a gyomtól tisztán tartandók. A melegágyakról az ablakok, ha szép időjárás van, levecendők. Paszuly, borsó, ugorka szedése folytonosan tart. A paradicsom karóztatik és felkötetik. A rászáktól felszabadult melegágyakat fel kell ásatni s ugorka, paprika és paradicsommal bevetni.

Diszkert. Azon virágágyak, melyek tavaszi virágokkal voltak beültetve, felásandók; a gumók, virághagymák hiszedendők és árnyékos szejes helyre elrakandók. A szőnyeg (Teppich) növények Fokszia, Lantanák, Heliotropium sat. rendeltetési helyeikre elültetendők. Georgina és egyáltalában minden magasabb növésű és könnyen törő növény megkarózkodandó és felkötendő. A virágágyások, gyepek, fák és cserjék száraz időben szorgalmasan öntözendők. A gyepek, ha kellően megnöttek, lekaszálandók, az utak szélein a gyp élesen levágandó. A rózsák szemzése hajtó szemre megkezdetik. A hidegházi növények átültetendők és a cserepek félig nedves porondba állítandók. Azon virágmagvak, melyek érni kezdenek, leszedetnek; a mag tenyésztésre a legszebb példányok kiválasztatnak. A szegfű homlitásnak most van az ideje.

Méhészet. Az erdélyi országrészben tulajdonképpen június a rajzási hónap és csak kivételesen történik ez május második felében. Kasaink és kaptáraink kívülről csinosan lesikárolva, légmentesítve; belül pedig szalma futó lángjával kiégetve készen várják

az új lakókat. A rajzáshoz való minden készletünk és eszközünk teljes rendben legyen. Reggeli 8—9 órától délutáni 3—4 óráig jól vigyázzunk, mert ezen idő alatt szokott történni a rajzás. Az idejében elkészített kasokat a raj kiindulásakor még egyszer futó lánggal kiégetjük, nehogy abban pók, pókháló vagy valami más alkalmatlan és káros p. o. léppille tojás- vagy báb maradjon és mikor a kas kihült, mézes, vagy sós vízzel — ámbár tapasztalás szerint a tej legjobb — belsejét befeccskendezzük és a rajt befogjuk. A rajzott kasokat szigoron számon tartjuk, hogy azután 8—9 napra a második rajokat is biztos várhassuk. Ha az idő alkalmas — kellő meleg, közben esővel — nem is marad a második raj tovább benn. Harmadnegyed rajokat egyesíteniük kell, vagy visszavernünk az anyakashoz; összeszállított rajokat jobb, ha nem osztjuk szét. A Dzierzon-Berlepsz új kaptárokat e hóban népesítsük be rajokkal. A mely kasok előtt szakál-alakban több napon át hever a raj, ha meg vagyunk győződve hogy ott már új királyné peték vannak lerakva, vagy már éppen beboltozott e nemű sejték — az, mint erőszakolt raj üres kaptárba átdobolandó vagy felpóczolandó. Gyenge kasainkat úgy deltájt, néhány percze nagyon népesekkel való megcserélés által népesítjük meg.

Erdészeti. F ő h a s z n á l a t. A mult havi teendőknél kívül a leszállított faanyagok átadása képezi az erdész feladatát és ott, hol hasított áruk készítettnek, ezeknek elkészítése szorgalmazandó. A m e l l é k h a s z n á l a t a faszedésre, legeltetésre, a cserkéreg készítésére terjed ki. E r d ő m i v e l é s. A magas helyeken az erdészek befejezendők. Az e r d ő v é d e l e m a legeltetés ellenőrzésére, a vesszőlopás megállítására és az erdőszelek gyakori bejárására terjed ki; ott hol a szürovar pusztításaitól lehet tartani, a szükséges óvintézkedések megtéendők és feantartandók. A v a d á s z a t az őzbakra szorítkozik.

Kertészeti szakosztályunk ígéretének beváltása.

E lapok legutóbbi számában egy „Az elfagyott szőlők orvoslása” czéjűből irt cikket tett közzé a szerkesztő, — ígérvén annak végén, hogy június 1-jére e tekintetben szakosztályunk is teljes tájékoztatást fog nyújtani.

Helyén volt ez ígéret, hanem czélszerűbb lett volna azt talán azonnal teljesíteni, nehogy valamiképp — éppen a közlött cikk alapján — lehangoltságuk első stadiumában, nehogy elhirtelenkedjék szőlőtulajdonos ügytársaink a teendőket.

Most attól tartunk hogy már sokakra nézve későn jövünk; hogy a nemes báró úr cikkje nyomán már az intézkedések is megtörténtek

Ezt pedig nagyon sajnálnók, — mert a baj még sem volt oly nagy, oly kiépülhetlen, mint az, az első tekintetre, sokak előtt látszott.

A cikkben mondottak bíráltságába, noha abban sok tisztázni valót találunk — nem elegendünk; hanem a helyett ráterünk egyenesen a dolog érdemére.

Hogy a május 6—7-dike közti éji fagy teljesen leforrázta egyebeken kívül a gyönyörű fejlődésnek indult szőlő sarjakat, országszerte sajnoson tapasztaltuk.

Nálunk — Kolozsvárt — sem maradt egyáltalában semmi zöldség a t ö k é k e n és e miatti ijedelmükben, még a br. Szentkereszty úr cikkének megjelenését sem várva be, némelyek t ö b b ö l = földszínen alól (pórias kifejezés, de értik a szőlővel

bibelődök), — mások földszint, — többen karika válon metsztek ki és meg a tőkétet.

És most három hét múlva, sajnosan kell tapasztalniok az illetőknek, hogy mily kár volt elhírtelenkedniök a dolgot.

Igaz ugyan, hogy hatalmas leczkét adott erre a tiz év-előtti hasonló fátálítás; — csak hogy az 2 héttel történt későbbben, — s hozzá egy fokkal hidegebb volt, mint most, — s mégis volt rá eset, hogy azon évben is a mellék rügyek hajtásaiból izlelhetünk kellően érett Chasselas, Malvazia, Magdolna, Málínger, Jakab szőlő (kék burgundi) fajokat, — habár nagyon csekély mennyiségben is.

Jelenleg pedig úgy áll a dolog, hogy némely helyen annyira utánfejlődött a termés, hogy csaknem hihe'etlennek tartaná az ember, ha saját szemével nem látná azt.

Gazd. egyesületünk nagyutczai szőlős kertjében oly rohamos fejlődés állott be, hogy első tekintetre alig észrevehető a hiány, szigoru vizsgálódásaink után is jó lélekkel mondhatjuk, hogy e Kómál-hegyi kertünkben és még számos más helyen, harmadrészi termés után fejlődött s ez a foró időjárás folytán annyira előhaladt, hogy alig található különbséget a történetesen megvédett és elfagyott szőlőtőkék fejlődése közt.

Az tehát most a kérdés, hogy miképp bánjunk el ez időszert szőlőtőkékünkkel?!

E tekintetben ki-ki a maga methodusát szereti előtérbe állítani, de bármennyire igyekezzék is azonban — pennájával — utasításokat adni, az mindig hiányos marad; mert ha nem áll előttünk maga a töke — kezünkben a metsző ollóval, hogy metszhessük is azokat, az oda sereglett tanulni vágyók szemei előtt: igen kevesen értik meg, — s következőleg tudják után csinálni s illetve után csináltatni azt úgy, a mint szükséges.

Napok előtt úgy határoztuk volt, hogy három kategoriát állítunk föl a metszés általi orvoslás tekintéből; minthogy azonban a dolog úgy áll, hogy a természet maga is igyekszik — rohamos fejlődésével az e'jett csorbát a lehetőségig kiköszörülni, következő megállapodásunkat tárjuk szőlőtulajdonosaink lelki szemei elé.

Minden rohamos fejlődés daczára is, egy hetet késve látjuk szőlőink állapotát és ebből folyólag — a mennyiben tőlünk függ, siettetni szeretnők annak haladását.

Erre nézve pedig nincs más expediens, mint a levelezéshez látni, azaz eltávolítani a tőkék termővesszőiről (karikák) minden termés nélküli sarjat és a terméseket a gerezd fölött 2—3 levéllel visszacsipkedni; ha pedig egyáltalában nem volna a multévi vesszőkön termés, lemetszeni azt s illetve azokat jun. 10-dike tájáig, — a fagy utáni rögtöni metszést (még most is könnyezvén a vesszők) azért nem láttuk tanácsosnak s kellett egy pár szóban elleneznünk, mert e s'írásnak gyakran megvannak káros következményei; — a szokásos legfelső kötés fölött (a hol t. i. a karika hajlása kezdődik), a mint mondani szokás: vállban, hogy innen, a tavaly nőtt vesszők alsó 2—3 sarjacskájából fejlődjék a jövődöbeli termővessző (erdélyiesen magfa).

Ha pedig történetesen a jelzett felső kötésen alólról, te-

hát csak oldalhajtásból lehetne reményünk jövőre magfát hagyhatni, ez se aggasszon, mert így némely tőkénknél még azt nyerjük, hogy alább szállítatik, — sőt némely faj termést is hoz. Csakhogy arra mégis különös figyelem fordítandó, hogy igen könnyökös, félreálló sarj — még ha szebb lenne is, mint a kellő helyen állók, ne hagyassék meg; mert az ősi elfödéssel s más kezeléseknél, többnemü bajnak tétethetnek ki.

Az egészen lemetszést (t. i. földszinben) pedig épen nem helyeselhetjük és annyival kevésbé ajánlhatjuk, már csak azért sem, mert ez, a mai körülmények közt, semmivel sem igazolható. S még azon esetben sem így kellene tennünk, ha földig fagyott volna meg az összes szőlőtőkék teste, hanem akkor is földszinen alól 5—10 cmterrel fűrészelni le azokat, hogy így aztán igazi ép és azokkal könnyen b'ánható új sarjakat nyerhessünk.

A hivatolt cikkben álló csapok és gyöksarjakra (vizhajtás?) nézve pedig maga-magát magyarázza, hogy hogyan bánjunk el; itt jönnek látjuk még azt megjegyezni, hogy a mely szőlőtön csak gyök- vagy oldaljövés van magfa nélkül, de a karika végén, vagy a közepe tájt egy erőteljes hajtás, — ezt a szőlőtökéhez visszakanyarítva még most 30 cm. mélyen, ha a gyökerek megsértése nélkül másképp nem lehetne, gunárnyakra — lehomlitjuk, mely műtét által szőlőtökénk termését két évvel előmozdítjuk, minthogy a lehomlitott zöld vessző az idei nyár folytán szép erőteljes magfát növel, mely a jövő évben termésével fáradságunkat bőségesen meghálálja.

A mostani körülmények közt részünkről csak a főnnebbi jelzett eljárást ajánlhatjuk, avval a biztosító kijelentéssel, hogy e szerint jövődöre szőlőtökékünk teljesen termőképessé fognak fejlődni; mert ismételten megkivánjuk jegyezni, hogy a szőlőtökeknek, az összes sarjadzás lefagyásán kívül épen semmi baja sem történt.

A mi pedig az eljárás igazi praktikumát illeti, erre nézve itt helyitt, a magunk részéről megígérjük, hogy az egyesület nagyutczai szőlőjében — e cikk megjelenésétől számítva — minden délutáni 5 órakor szives készséggel szolgál Szentgyörgyi Lajos szaktársunk, megjelenő ügyfeleinknek, útbaigazításokkal.

Az erdélyi gazd. egyesület kertészeti szakosztálya.

Szövetségi nagy gyűlés.

A szövetségbe lépett gazdasági egyesületek mult évi nagy gyűlése egy végrehajtó bizottságot küldött ki kebeléből Gróf Desseffy Aurél elnöktele alatt, hogy permanens működésben részint végrehajtsa a nagy gyűlés határozatait, részint a szövetségi nagy gyűléshez más helyről áttett ügyekben intézkedjék és előkészítse a közelebbi nagy gyűlés ügyrendjét. Ezen végrehajtó bizottság május hó 18-ára Budapestre hívta össze az V. nagy gyűlésre a gazdasági egyesületeket, mely alkalomra több igen érdekes s a gazdasági élet mindennapi folyására nagy fontosságú kérdések megvitatását tűzte ki s készítette elő. Ezt annál öröme'tebb constatáljuk, mivel annak idejében az volt

gazdasági egyesületeink szövetségbe lépésének intentiója, hogy mind ama közgazdasági kérdésekben, melyek az ország minden vidékére nézve egyaránt közös érdeket képeznek közös actióval, avagy egyes országrészek speciális gazdasági érdekeit a többi vidéki gazdák támogatásával és tömörült fellépéssel sikeresebben lehessen megvédeni s a szükséges intézmények megalkotását annál inkább lehessen akár a magas kormány, akár a törvényhozásnál kieszközölni. Ezen intentiónak az az előtti nagy gyűlések csak igen nehézkesen feleltek meg; nem azért, mintha a gazdák részvétlensége vagy indolentiája ennek újját állta volna, hanem a gyűlések előkészítésében rejtett a hiba; oly magas röptű kérdések lettek felvetve, a melyek megvitatása bár érdeket kelthet, de a mezőgazdaszat mindennapi igényeit ki nem elégítheti. Örömmel jeleztük tehát már fentebb s azon körülményt, hogy az V. nagy gyűlésre szerencsésen lettek megválasztva, tárgyilagosan kimerítően előkészítve a megvitatandó kérdések s ezzel a nagy gyűlések hivatása is mindinkább közeledik országos fontosságú missiójának betöltéséhez.

A mult nagy gyűléseken nagyobb részvétellel volt gazdaságunk képviselve s talán nagyobb érdeklődéssel is voltak a gyűlések iránt, mint a minőt a legutóbbi V. nagy gyűlésen tapasztalni alkalmunk volt; 27 gazdasági egyesület volt bejelentve, de kiknek nagy része nem jelent meg; nem is csodálhatni egyik-másik gazdatársunk lankadását, ha figyelembe vesszük azt, hogy eddigelé gazdáink felszólamlásai s a gyűléseken, vitákon való részvétele nyomot alig hagyott maga után. De másrészt nem helyeselhetjük a lankadást, a mely minden kezdet nehézségeitől lábra kapva elnyomja a legjobbnak ígérkező intézményt is; a gazdák nagy gyűlésének csak V-ikénél vagyunk, tehát ha itt-ott sikertelenséget tapasztalhatunk is, nem szabad buzgalunkat, kitartásunkat elveszteni, hanem az egyszer elfoglalt posztót szilárdan uraiva, ismét és ujlagos felszólalásokkal, tanácskozmányi határozatokkal igyekezzünk felhívni az illetékes körök és különösen hazánk törvényhatóságának figyelmét mezőgazdaszatunk érdekeire és igényeire.

Hogy az ily nagygyűlések eredményei eddig nem mindig a legsikeresebbek voltak, az nem a gazdák hibáján mult, kik ott voltak, elmondták tapasztalataikat, óhajtaikat; hanem azon sajtóságot tudandó be, melynélfogva a mezőgazdasági érdekek hazánkban még mindig nem azonosítottak a politika érdekeivel és nem egyszer áldoznunk kell azokból egyet-mást a politikai érdekek Molochjának.

De mint fentebb jeleztük a gazdak szövetségi működésének közös actiójának még is voltak már eddigelé is — a kezdet nehézségeivel szemben — aránylag elég kedvező eredményei; úgy törvényhozás, mint a magas kormány figyelmé máris a gazdaság viszonyaira irányult, sőt a május 18-iki nagy gyűlés hihetőleg még ecleatansabb eredményeket fog e tekintetben elérni, ha hogy sikerül a gyűlés nagy fontosságú határozatait érvényre juttatni, az ezzel megbízott végrehajtó bizottságnak. Reményt nyújt erre a gyűlésen megjelent több kitűnő főúrunk s országgyűlési képviselőink buzgó részvéte a tanácskozmányban, kik a legerélyesebben nyilatkoztak a mező-

gazdasági érdekek védelmének elodázhatlan szükségessége felől. —

Az V. nagy gyűlésnek első tárgya a végrehajtó bizottságnak a budapesti gazdacongressusról szóló jelentése volt.

Már ezen első tárgynál igen élesen kitűnt a gazdaságnyomás hangulata azon közgazdaságilag valóban súlyos csapásnak nevezhető állapotra nézve, mely a szomszéd államok vámpolitikája folytán és épen a Romániával mostanában folytatott kereskedelmi vámszerződés tárgyalásának eredménytelensége által még inkább érte hazánkat.

A congressusról szóló jelentést a nagy gyűlés tudomásul vette, de kimondotta határozatilag azt, hogy tekintettel a szomszéd államoknak az általános túltermelés által keletkezett verseny folytáni elzárkozására kereskedelmi tekintetben hazánktól, az az által váratlanul s rohamosan beállott mezőgazdasági bajainknak, gyors és elodázhatlan orvoslására a gazdák V. nagy gyűlése egyelőre szintén csak az általános vám védelem alkalmazását tartja óvszernek s ez irányban a végrehajtó bizottság biztatott meg úgy a magas kormány, mint az országgyűléshez feliratot intézni.

A hitelszövetkezetek kérdése is behatóbb, realisabb megvitatás alá került és alapos reményünk lehet, hogy oly észszerű indítvány folytán, a minőt ez irányban gróf Károlyi Sándor a nagy gyűlés elé terjesztett, ezen fontos kérdés is mielőbb megoldás alá fog jutni. Igen észszerűnek tartjuk különösen azt, hogy a megyék a rendelkezésük alatt álló tőkéiket, melyek jelenleg takarékpénztárakban elhelyezvők, a megyei gazdasági hitelszövetkezetek alapítására használják fel. Azonban még mindig távol állunk a kérdés végleges megoldásától, mert még hátra vannak a megyék, a kiiktől függ, hogy elfogadják-e a gazdák indítványát, akarnak-e a gazdák érdekében valóban az életre kiható szolgálatot tenni? De még az sincs megállapodás, ha hozva, hogy az alaptőke biztosításához a szövetségi egyetemes jóállásnak mily mérve és módozatai volna legcélszerűbb?

A gazdasági szakértelem terjesztése szintén kétségtelenül egyik elsőrendű kérdése hazánknak; — erről Kodolányi Antal egy terjedelmes és sok tekintetben figyelemreméltó észrevételekkel megvilágított javaslatot terjesztett elő, melynek a vándortanítói oktatás, estéli téli tanfolyamok szervezésére s a létező tanintézetekben a gyakorlati oktatás nagyobb mérvű felkarolására vonatkozó indítványai elfogadtattak.

A katonaságnak nyáron a mezei munkákra való alkalmazása; egy tarifa tudakozó iroda létesítése, mind oly fontos s a mindennapi élet hasznára szolgáló intézmények volnának, a melyek praktikus hasznát részletesebben feltüntetni szükségtelen az előtt, ki ismeri az aratási munka fontosságát és az arató munkás értékét. Mindezek felett célszerű határozatokat hozott a gazdák V-ik nagy gyűlése és mi szívből kívánjuk, hogy legyen azoknak több fogantaja, mint az eddigieknek.

Nagy-Szent-Miklós.

Bartók Béla.

A borok feltöltögetése.

Azon kérdésre, vajon feltétlenül szükséges-e a boros hordókat egészen az akonáig folyvást telve tartani, vagyis rendszeresen feltöltögetni? a gyakorlati pinczekezelők egyrésze igenel, másrésze nemmel felel.

A legtöbb helyen, midőn ősszel a pincze légmérséklete leszáll, rendszeren mindeu szombaton töltögetnek, kora tavasszal pedig, midőn az újra emelkedik minden két hétben.

Természetesen, midőn a légmérséklet télen leszáll, a bor is összehúzódik; például, ha a légmérséklet 14° R.-ról 7° -re száll le, 100 liter bor 96 literre kevesbedik. Azonban a boros gazda jól tudja, hogy a 4 liternyi apadás nem tényleges veszteség, mert a hiányzó 4 liter, mihelyt a légmérséklet újra 14° R. emelkedik, ismét megkerül. A bornak azon apadása ellenben, mely a hordódongákon való elpárolgás folytán jön létre, már tényleges hiány.

Amde, a mint tudjuk, a bor a hordóban bizonyos mennyiségű apadás nélkül sem ki nem fejlődik, sem óhajtott fluom minőségét el nem éri. A hordó likacsain ugyanis nemcsak a bor illó alkotórészei hatolhatnak ki, hanem ugyanez uton a borhoz a levegő is hozzá fér és így miután mai pinczekezelésünk mellett boraink teljes kifejlődését, a levegő közreműködő hatása nélkül el nem érhetjük, természetes, hogy az elpárolgás okozta apadást, veszteséget is tünnünk kell. Azon kérdésre már most: hogy minő hátrány az a borra, ha annak apadásával nem törődve a hordókat rendszeren fel nem töltögetjük? a tapasztalás azt feleli; hogy az által nem csak a bor elpárolgása fokozódik, s a bor könnyen megvirágosodik, hanem gyakran a megecsetesedés is hamar beáll. A borok feltöltögetése tehát minden pinczében kisebb-nagyobbmérvben elkerülhetlenül szükséges s annak elhanyagolása határozottan káros, mert különféle borbetegségeket idéz elő. Ugyanis az elpárolgás folytán előállott ürt levegő tölti ki, mely magával viszi a hordóba a benne uszkáló és betegséget előidéző gombákat is, melyek a borral érintkezve, annak anyagait megtámadják és minőségük szerint dolgozzák fel saját fajuk szaporítására. Ezen feldolgozás mellékterményei lesznek azután azon kellemetlen anyagok, melyek a bor értékét csökkentik, gyengébb boroknál különösen a virágosodás, nyulósodás, ecetesedés; erősebb boroknál pedig a veresedés stb.

Hogy tehát mindezen kellemetlen betegségektől borainkat megórizzuk, szükséges a hordót teletölteni mindannyiszor, a hányszor hiányát látjuk. Száraz meleg pinczében gyakrabban kell töltögetni, mivel itt nagyobb a kipárolgás. Ha olyan akonákat használunk a hordóba, melyek a hordó vastagságán belül nem érnek, ezek hamar kiszáradnak és bármily szorosan is állanak a hordóba, mellettük nagyobb a kipárolgás; épen azért tanácsos volna minden pinczében oly akonát használni, mely 7—10 cm-re még a hordó vastagságán kívül a borba ér, mert így mindig tele levén nedvességgel, sokkal jobban betölti a hordó száját és kevesebb a kipárolgás, de a gombákkal telte levegő sem juthat be oly könnyen mellette.

A borok töltögetése annyiból áll, hogy felütjük az akonát s ha van töltögető kannánk azzal, ha pedig nincs, lopóval vagy tölcserrel ereszítjük bele a bort addig, míg egészen tele

nem lesz. Vannak bizonyos szabványok, melyeket a töltögetésnél mindig szükséges szum előtt tartani és pedig: 1-ször lehetőségig hasonló borral töltögessünk, sőt ha van, inkább jobbal; 2-or egészséges bort beteggel feltölteni soha sem szabad, mert bármily keveset is töltünk a betegből, az az egészséges borban jó talajra találván, a betegséget előidéző gombák szaporodnak és az egész bor beteggé lesz; 3-szor tiszta, palackolásra szánt bort tisztátlannal soha se töltünk fel, mert az egészet zavarossá teszi; 4-szer új bort tölthetünk fel ó borral, de ó bort új borral soha se töltünk, mert az új borban, még mindig van erjedni való anyag; 5-ször új borokat, mihelyt az erjedés végbe ment, azonnal fel kell töltögetni, mert ellen esetben a nagy felületen érintkezve a levegővel az ugynevezett rókasztint nyerik. Ezen első feltöltés után minden 2—4 hétben kell töltögetni, a szerint, a milyen nagy a kipárolgás.

Tavasszal, midőn az új borok utóerjedésbe mennek át, felmelegedésük folytán nagyobb tért foglalnak egy bizonyos ideig, akkor nem szükség töltögetni.

Töltögetés előtt tanácsos különösen fiatal boroknál az aknákat mind felverni és 1--2 óráig nyitva hagyni, hogy az időközben fejlődött szénsav elillanhasson belőle, gyengébb boroknál ez idő alatt nem árt, ha görbe, vizes kefével a hordó száját belülről tisztára lekeféljük, mert a bor színével egy irányban mindig képződnek a hordó oldalán nyálkás anyagok, melyek, ha sok ideig hagyatnak ott, a bor egészségére káros hatással vannak, úgy szintén megvirágosodott borokról teletöltés után a virágot lefujjuk és bent a hordó oldalán maradt részt tisztára lekeféljük.

Ha ezen szabályokat szem előtt tartjuk és rendszeren töltögetünk, borainkat igen sok betegségtől megóvhatjuk.

(Gazd. lapok.)

K—i A.

Az új vámtarifa.

Az általános vámtarifa módosítása iránt gr. Széchenyi Pál földmívelési miniszter által benyújtott törvényjavaslatból a behozatali vámokra vonatkozó következő jelentékenyebb változásokat emeljük ki:

A VI. osztályban, Gabona, hüvelyesek és lisztre nézve a következő emelések javasolhatnak: Törökbuza, köles, pohánka, árpa és zab, 25 krról 50 krra; buza, tönköly, kétszeres 50 krról 150 frtra; rozs 25 krról 150 frtra, maláta 60 krról 150 frtra; borsó, bab, stb. 50 krról 1 frtra; liszt és örlemények 150 forintról 375 frtra.

A VII. osztályban: Főzelék, gyümölcs, növények: Friss szőlő 5 frtről 10 frtra; dió 250 frtről 5 frtra; csemege-gyümölcs, szárított és kikészített gyümölcs 250 frtről 5 frtra; olajos magvak 50 krról 1 frtra; élő diszvirágok 150 frtről 5 frtra; katánggyökér 50 krról 150 frtra.

A VIII. osztályban: Vágó- és vonómarha: Ökör 10 frtről 15 frtra; növendékmarha 2 frtről 3 frtra, borju 2 frtről 150 forintra.

A IX. osztályban: Állatok: Halak 1 forintról 2 frtra; csiga és kagylós állatok 15 frtről 25 frtra.

A X. osztályban: Állati termények: Méz 1·50 frtról 6 frtra; készített viasz 5 frtról 10 frtra.

A XIII. osztályban: Italak: Cognac 24 forintról 40 frtra; eczet 3 frtról 5 frtra, illetőleg 8 frtról 10 frtra.

A XIV. osztályban: Élelmi czikkek: kenyér és kétszersült 1·50 frtról 3·75 frtra; sütemény 6 frtról 10 frtra; kolbászok 20 frtról 25 frtra; sajtok 10 frtról 20 frtra.

Iszapos széna mint takarmány.

Az áradásnak kitett réteket nemcsak a víz szokta ellepni, hanem evvel egyszersmind akárhányszor iszap, porond, kavics stb. is jár. Míg a víz később vagy elpárolog, vagy a talajba szivárog; — néha a levezetés is sikerül — addig az árnak szilárd részei természetesen visszamaradnak. Ha a rétnak vegetációja még nem igen fejlett, ha például az elárasztás kora tavasszal történik, akkor az iszap hatása többnyire igen kedvező, miután a talajt gazdagítja és trágyázza: de egészen más az eset, ha a fű virágzáshoz közel áll, mert az agyag- és humuszrészek ekkor a levélhez és szárhoz annyira hozzátapadnak, hogy nemcsak a takarodás munkája lesz nagyon megnehezítve, hanem az így nyert takarmányt nem is lehet az állatok elé adni. Ha ugyanis az iszaprészek megszáradnak, részben elmorzsolódnak és az eredetileg értékes szénát poros értéktelen anyaggá változtatják át. Ily módon feletetve, nemcsak emésztési bántalmat okozna ez a széna, hanem a száraz por még a légzési, szaglási és látási szerveket is megtámadja. Ily földes és később poros takarmány fogyasztása magyarázza meg a megvakulásnak gyakori fellépését, például legelő juhoknál; vagy a marháknál előforduló kehét és tüdőbajokat. Szilézia keleti részében sokszor vannak víz alatt a rétek és az ottani gazdák úgy segítenek, hogy a beiszapoltt fűvet, ha eléggé megszáradt a cséplőgépen áteresztik, minek folytán még a legszilárdabban odatapadt agyag is a növényi részekről elválí. Bármily különösnek lássék is ezen eljárás, a kitűzött czélt, t. i. az iszapnak eltávolítását teljesen eléri, sőt számos gazda azt állítja, hogy az állatok igen szívesen fogyasztják az eként kezelt szénát. —

A szamócza és a szárazság.

Egyik nyáron — beszél egy angol — éppen a mint szamóczánk érni kezdett, meleg, száraz szél támadt, mely elhervasztotta a szamócza leveleit és megaszalta a gyümölcsöket még mielőtt megérték volna. Kertünk talaja könnyű homokos volt és láttuk, hogyha valamit nem csinálunk, egy szem szamóczát sem eszünk. Volt egy kis boglya mocsári szénánk, melyet csak alomnak vágunk le. Ebből 3—4 hüvelyk vastag réteget hintettünk szét a bokrok között a földre. A széna felfogta a napnak tulságos erős sugárait, s visszatartotta a talajnedvességet. A boglyok ettől kezdve rendkívüli nagyra kezdtek nőni s mikor megérték oly jó ízük volt, mint a legjobb éveken. Mikor este a gyümölcsöt szedtük, mindig elgerebjeztük a növények alól a szénát a sorok közepére, a szedés után pedig ismét visszagerebjeztük. Az egész munkát egy gyermek is könnyen elvégezheti.

(M. K.)

A szemellenző a lószerszámon

nagyon észszerűtlen valami, mely egyáltalán nem felel meg czéljának. Azt akarjuk, hogy a lovak ne legyenek ijedősek, pedig éppen a szemellenző által válnak azzá. Ezek ugyanis megakadályozzák a lovat abban, hogy szabadon nézzen előre és maga körül, s az ilyen ló azután meglát valami ismeretlen dolgot s megijed tőle, holott ha mindig szabadon nézhet, hozzászokik mindenhez, nem fog megijedni és megbokrosodni. A szemellenzőkkel valóban kinnözzük a lovakat, melyek ennek következtében gyakran kaucsalok lesznek. Minthogy szemüket folyton elfordítva kénytelenek tartani, ez gyengíti a látóképességet, úgy hogy a ló lassankint egészen el is vesztheti azt. Minthogy az utakon, földeken stb. mindig van felkavart por, ez a szem és az ellenzők között megszorul, izgatja a szemet és gyuladást idézhet elő. Főleg káros hatásuk a szemellenzők szeles, nedves hideg vagy fagyos időjárásnál, a midőn a gyuladás alig elkerülhető. Szabadítsuk meg tehát a lovakat e gyöttrő eszköztől, mely tulajdonkép nem egyéb, mint a divat hóbortja s e mellett még izléstelen is, mert eltakarja a ló szemét és nemes alkatu fejt.

(G. É.)

Az erdélyi gazdasági egylet állatkiállítási szakosztályának közgyűlése

1886. május hó 2 án.

Elnök: Sigmund Dezső alelnök, jegyzett Gammauf Vilmos egyleti titkár.

1. Elnök tudatván, hogy a szakosztályi elnök Bárány Ádám, a megjelenésben gátolva van, a megjelent kevés számú tagokat melegen üdvözli — és a közgyűlést megnyitja.

2. Egyleti titkár: Tisztelt közgyűlés!

Ezennel van szerencsénk a végrehajtó bizottság nevében állatkiállítási szakosztályunknak múlt évi martius 29-étől a mai napig terjedő működéséről referálni, mely jelentés ezuttal annál rövidebb lesz, mert 1885-ben — tekintettel az országos tárlatra — a mi kiállításunk szünetelt.

Tagjaink száma halálozás folytán 3-al kevesbedett, úgy hogy az élők száma 173-at tesz, az aláírt 352 részjegy 17,600 frt tőkének felel meg.

A végrehajtó bizottság két ízben gyűlt össze, egyszer a kiállítási program előleges megállapítására és államsegély kérésére, másodsor a közgyűlési tárgyak előkészítésére s a változott viszonyoknál fogva a program átdolgozására. Ezen utóbbi ügyről különben napirendünk 4-ik pontja alatt lesz szó.

Alapszabályunk 2-ik cikkelye értelmében az erdélyi gazdasági egyletnek ma délelőtt tartott közgyűlésén működésünkről a kötelességszerű jelentést megtettük.

Pénzügyi állásunk, mellyel napirendünk 2-ik pontja tüzetesebben foglalkozik, igen kedvező. Az 1885-ik évben ugyanis az 5000 frtnyi banktartozásból 3500 frtot törlesztettünk, illetőleg az erdélyi gazd. egyletnek készpénzben kölcsönadtunk, ki múlt évi július 1-től kezdve ennek kamatját is hordozta. Ezek szerint még 1500 frtot kell fizetnünk és akkor az 1882-ben felvett 10,000 frtnyi kölcsön egészen törlesztve van.

A törlesztés még e folyó év első felében fog megtörténni, mire fedezetül szolgál a részjegy-birtokosoktól még bevárando 5200 frt, valamint az 1000 frtot haladó készpénzkészlet.

A jelen 1886-ban lejárván az első évben belépett tagok részére az ötéves cyclus; 1887-ben a remélhető jövedelem egy bizonyos hányada a teljesen befizetett részjegyek beváltására fog fordíttatni s ettől kezdve évről-évre folytatattatni.

Miután a kolozsvári löversenyeknek egyelőre való megszüntetésével a látogatás egyik tényezője kétségkívül apadni fog, a szakosztálynak kötelessége mindent elkövetni, hogy a kiállítás teljessége és sikere e csökkenésnek minél kisebb mértékét engedje bekövetkezni. De nézetünk szerint magának a városnak is érdekében van semmit el nem mulasztani, a mi az érdeklődés fokozására alkalmas; sőt esetleg a kiállítást közvetlenül is segíyezni, mert más városok már is erős rivalitásra készülnek, melyet csak nagyobb munkával, nagyobb áldozattal lehet majd legyőzni. A mi bennünket illet, biztosíthatjuk a t. közgyűlést, hogy mi e nemes harcban ellankadni nem fogunk.

Ezzel tiszteletteljes jelentésünket befejezve, annak szives tudomásul vételét kérjük.

Kolozsvárt, 1886 május hó 2-án.

Báró Bánffy Ádám,
szakosztályi elnök.
Gamauf Vilmos,
szakosztályi jegyző.

A végrehajtó bizottság jelentése tudomásul szolgál.

3. Pénztárnok: Dr. Hintz György felolvassa a Molnár Sándor és Dr. Szentkirályi Ákos tagtársak által megvizsgált és helyesnek talált zárszámadást; —

tudomásul szolgálván, a közgyűlés elnök indítványára Dr. Hintz urnak önzellen fáradozásáért mély köszönetet szavaz, az 1886. zárszámadás megvizsgálására pedig Molnár Sándor, Dr. Nagy Mór és Dr. Szentkirályi Ákos tagtársakat kéri fel. Egyszersmint elhatározott, hogy a „Rendelkezési alap“ czimű rovat minden lehető félreértés elkerülése céljából „Befektetési alap“ elnevezést nyerjen.

4. Egyleti titkár: Tisztelt közgyűlés!

Az 1886. évi költségvetésre bátrak vagyunk ajánlani, hogy a t. közgyűlés mondja ki, hogy a pénztár készletből és az V-ik részletfizetés után várandó összegből első sorban és mielőbb a banktartozásból még hátralevő 1500 frt törlesztessék.

Egyebekre nézve a végrehajtó bizottság hatalmaztassék fel, hogy a folyó évi kiállítás bevételeit és kiadásait utólagos részletes számadás terhe alatt eszközölhesse.

Kolozsvárt, 1886. április hó 29-én.

A végrehajtó bizottság.

Közgyűlés a költségvetés iránti előterjesztést egyhangulag elfogadja.

5. Egyleti titkár: Tisztelt közgyűlés!

Ezennel van szerencsénk felkérni, sziveskedjék határozatilag kimondani, hogy a kolozsvári IV-ik tenyészállatkiállítás 1886. augusztus 28—31 lesz megtartandó s evvel minden oly mozzanat összekötendő, mely annak emelésére és sikerére befolyást gyakorolhat. Ilyenekül első sorban tekintendők:

1.) A lókiállítás díjainak a löversenyektől visszamaradt dotáció általi fokozása.

2.) Az állami méncsikó vásárlásának ez alkalommal leendő teljesítése.

3.) Remonda lovak vásárlása; másfelől pedig

4.) A fogarasi lovaknak itteni árverése.

5.) A tordai bikatelep szükségletének fedezése.

6.) A kolozsi gulya anyagának beszerzése.

Az elnökség megbizandó lenne, hogy ezeknek megnyerése iránt a szükséges lépéseket tegye meg és az elért eredményeket a kiállítani szándékozónak lapok útján vagy más alkalmas módon adja tudtára.

A kiállítási program tervezetét egyuttal van szerencsénk % alatt bemutatni.

Kolozsvárt, 1886. április 29-én.

A végrehajtó bizottság.

Közgyűlés az előterjesztést egyhangulag elfogadja és a további teendőkre nézve az elnökséget és rendező bizottságot megbizza.

6. Elnök: a megjelent tagoknak szives türelmükért köszönetet mondva, — a jegyzőkönyv hitelesítésére Báró Bánffy Ernő és Ditrői József tagtárs urakat kéri fel és a közgyűlést bezárja.

Hitelesítik:

Báró Bánffy Ernő,
Ditrői József.

Jegyzette:

Gamauf Vilmos,
egyleti titkár.

Egyleti mozgalmak.

Választmányi ülés 1886. május hó 13-án.

Tartatott alelnök Szabó József elnöklete alatt, jelen voltak: Báró Jósika Sámuel alelnök, Dr. Berde Áron, Reich Albert, Demeter Károly, Filep István, Sárosy Pál, Sigmond Ákos és Gamauf Vilmos, egyleti titkár.

120. Az április 29-én tartott ülés jegyzőkönyve felolvasatván — tudomásul szolgál, a mainak hitelesítésére Dr. Berde Áron, Demeter Károly és Filep István tagtársak kéretnek fel.

121. A május 2-án tartott közgyűlés jegyzőkönyve — tudomásul szolgálván, e. pénztárnok urnak a felmentvény kiadatott.

122. E titkár jelenti, hogy a közgyűlés 111. jkv. sz. a. áttette az erdélyrészi képviselőknek földhitelintézeti emlékiratát beható tanulmányozás végett, mire nézve intézkedést kér — igazgató választmány a minster-elnök urnak a képviselőházban május 12-én a Horváth Gyula képviselő ur által tett interpellációra adott válaszból constatálja, hogy az erdélyrészi képviselők tervezete kormánysegélyre egyelőre nem számíthat és azért a hivatolt emlékirat tárgyalását a napirendről leveszi. Azonban, hogy az erdélyrészi mezőgazdák hitelszükséglete lehető méltányos kielégítésre találjon, igazgató választmány február 8-iki ülésének 13-ik számú határozatának értelmében mármint közvetlenül fog lépéseket tenni az iránt, hogy valamely jó hitelű intézet Kolozsvárt fiókot, vagy legalább bizalmi választmányt szervezzen; a mennyire lehet, az egyleti erők igénybe

vételével, úgy hogy a kölcsönközvetítés, becslés stb. ezáltal is a pénztkeresők részére könnyebbé és olcsóbbá tétessék; valamint a minimális kölcsön összeg is úgy szabassék meg, hogy az erdélyrészi kisebbsérvü viszonyoknak megfeleljen. Ezen határozat foganatosítására Szabó József elnöke alatt B. Jósika Sámuel, Gróf Bánffy Béla, Dr. Berde Áron, Bokros Elek, Sigmond Dezső és a titkár személyeikben bizottság küldetik ki, azon felkéréssel, hogy eljárásának eredményéről esetenként jelentést tenni sziveskedjék.

123. A közgyűlési 118. a. jkv. sz. elfogadott indítvány egy N.-Enyeden felállítandó szőlőiskola iránt — a nmlgu ministeriumhoz felterjesztve lett.

124. Maros-tordai gazd. egyesület 160. sz. a. kérdést tesz, hogy a romániai vámszerződés ügyében pártolás végett hozánk küldött felterjesztésével mi történt? — Igazgató választmány constatálja, hogy a felterjesztés a martius 13-iki ülés 57-ik pontja alatt tárgyalattott és pártolólág felküldetett ugyan csak martius 15-én a nmlgu ministeriumhoz. Miután azonban azóta az erdélyrészi t. képviselők egy memorandumot adtak be, mely szűkebb hazánk mezőgazdasági érdekeinek teljességgel nem kedvez, választmány köteletségének tartotta e fontos kérdésnek a szövetekezett gazd. egyesületeknek majus 17-iki közgyűlésén leendő tárgyalásának módját keresni s ez iránt a szövetségi végrehajtó bizottsághoz magából az ülésből sürgős felkérést intézni. E lépésről egyeszersmint helyi napilapjaink is értesítendők lesznek, mely alkalommal az egyesület által e kérdésben tett lépések az első fellépéstől kezdve röviden felsoroladók.

125. Ministerium 9584. sz. a. Dr. Szentkirályi Ákosnak a cigája juhról irt tanulmányát minél szélesebb körben való ismertetés végett 1 példányban megküldi — a nmlgu miniszterium fel fog kéretni, hogy szétosztás végett 50 példányt rendelkezésünkre bocsátani sziveskedjék.

126. Bécsi gazd. egyesület a VI-ik hizó kiállítás ügyében kifejtett közreműködésünket köszöni meg — örvendetes tudomásul szolgál.

127. Dr. Wagner Jenő saponaria mosó szer árjegyzékei — a tagok között kiosztattak.

Hitelesítik:

Filep István,
Demeter Károly,
Berde Áron.

Szabó József,
egyleti alelnök.
Gamauf Vilmos,
egyleti titkár.

Megyei gazd. egyesületek működése.

I.

A csikmegyei gazdasági egyesület közgyűlésén, május 9-én, Becze Antal elnök az ülést megnyitván, sajnosan emlékezik meg a közönyösségről, mely egyeseknél, az egyesület tevékenysége iránt tapasztalható; azoaban a magas kormány eljárását sem hagyhatja szó nélkül, hogy az egyesület segítségét megtagadta, a minnek a következőkben ad kifejezést: „Nem tartozom azok közé, kik e téren is az államkormány bőkezűségétől várnak mindent, vagy legalább sokat: de midőn látom, hogy azon pár száz forintot is elvonja, melyet idáig czélszerűen és eredménnyel használtunk fel, csak azért, hogy a

frázisok bőségében elhatalmasodott országos gazdasági egyesület és gazda-szövetekezett életét túl tengesse, vagy már elvileg is eredménytelennek ismerhető kísérletekre elpocsékolja; e sajnos tapasztalatokkal szemben a hallgatásban nem teljesítenék lelkiismeretes köteleltséget.“ Ezután szakavatottan fejtegeti jelen közzgazdasági helyzetünket s utal annak orvoslására; végül felujtja a Székelyföld szövetekezettének eszméjét, melynek megvalósításában közzgazdaságunk javításának biztos támaszát látja. Élénken fogadott elnöki megnyitója után e. titkár Nagy Imre olvassa fel jelentését a múlt évi működésről, melyből kiemeljük, hogy az egyesület a községek és egyesek részére 40 drb. kan és 30 drb koczát szerzett be. Tartatott 1 közgyűlés és 7 választmányi ülés, melyeken 121 ügy lett elintézve. A takarmány termelés előmozdítása érdekében többféle mag lett kiosztva az egyesületi tagok között. Tervezetbe vétetett egy faiskola és mintakonyhakert létesítése, valamint egy méhesnek felállítása, mely célra a megyei törvényhatóság 2 hold földet adományozott s egy szakértő kezelő fizetéséhez kész 500 frttal hozzá járulni. Az egyesület részt vett az 1885. évi országos kiállításban az erdélyi gazdasági egyesület collectiójában, több kiállító kiállítási nagy érdemet nyert. A nemzetközi gazdasági congressuson több tag által képviselve volt. Az egyesületi tagok száma 466-ot tesz. Bevétel volt a múlt évben 2100 frt, kiadás 1618 frt. Az egyesület vagyona 7784 frt.

II.

A szolnok-dobokai gazd. egyesület közgyűlése május 14-én. — Gróf Kornis Viktor elnök a gyűlést egy tartalomdús beszéddel megnyitván, Szemmáry József e. titkár terjeszti elő jelentését a múlt évi működésről, melyből csak a lényegesebb mozzanatokot említjük fel. A titkári hivatali ügyforgalma: a beadványi jegyzőkönyvre érkezett 600 ügydarab, mely mind el lett intézve; a postaköltség 158 frtot tett, a mi az élénkséget eléggé tanusítja. A szövetségbe lépett gazdasági egyesületek felszólítása folytán „Paraszt birtokok helyzete Szolnok-Dobokában“ című füzetke adatott ki s terjesztett fel az illetékes helyre. — A nmlgu ministerium által a mezőrendőri törvényjavaslat érdekében küldött kérdőpontokat kitöltve, vissza juttatta. A Romániával kötendő szerződés tárgyában emlékiratban tiltakozott a romániai vámentes gabona behozatala ellen. Az 1885. évi orsz. kiállításban önállólag részt vett. Nagy tevékenységet fejtett ki az egyesület a gyümölcs nemesítése érdekében oltógalyak szétosztásával, valamint a gyümölcs értékesítésénél is buzgón működött, elvállalta a közvetítői szerepet és így sikerült egy pár waggont elexpediálni. A múlt évben Deésén és Behlenben ekeverseny lett rendezve; Magyar-Láposon, Somkeréken, Deésén, Alparéton és Szamosujvárt üszödijazás tartatott; a cselédség buzdítására, a régi és hűségesen szolgáló cselédek között jutalmak lettek kiosztva. Az egyesületi könyvtár az idén is több kötettel szaporodott, 162 szakmunkát tartalmaz. Végül felemlítjük, hogy az egyesület termény-csarnokot állított fel, melynek feladata a vevőt az eladóval közvetlen érintkezésbe hozni, melynek czélszerűségéről elismeréssel emlékezik meg. Ezekbe foglaltuk össze röviden ezen életrevaló egyesület nevezetesebb mozzanatait, miből öröm-

mel vonjuk le azt, hogy hivatásának példás buzgalommal felel meg.

A mi az 1886. évi működési tervzetet illeti, ez a következőkben állapított meg: 1. Ekerverseny rendezése; 2. A viszonyoknak megfelelő ekék vásárlása és kisorsolása; 3. Ismertetés és kikölcsonzésre 2 darab váltó-eke vásárlása; 4. Adás-vevés megkönnyítése a terménycsarnokban; 5. Kisérleti magvak kiosztása; 6. Úgető verseny rendezése; 7. Kanczaszikók jutalmazása; 8. Űszöborju jutalmazása több helyt; 9. 20 drb. méhkaptár kiosztása; 10. Oltógalyak kiosztása; 11. Oltványok eladása; 12. Aszaló vásárlása és próba aszalás rendezése; 13. Cseléd-jutalmazás-rendezése.

III.

A torda-aranyosi gazd. egyesület közgyűlése május 17-én. — Báró Kemény György elnök egy csinos beszéddel a gyűlést megnyitván, e. titkár Dr. Wolff Gyula olvasta fel jelentését az egyesület mult évi működéséről, melyből kiemeljük, hogy az egyesület az országos kiállításon sikerrel megállotta helyét és köszönetet mond az erdélyi gazdasági egyesületnek áldozatkészségéért, hogy megkönnyítette az országos kiállításon való megjelenést, valamint Gamaul Vilmos erdélyi gazd. egyesületi titkár és kir. tanácsosnak a kiállítás érdekében tett önzetlen fáradozásaiért. Tartatott a mult évben 1 közgyűlés és 4 választmányi ülés, melyeken 120 tárgy lett elintézve. Örvedetes tényül szolgál az, hogy az egyesület tordai falkolája iránt a bizalom folyton nő, a mindinkább nagyobbodó keresletet nem képes kielégíteni. Az egyesületi könyvtár a mult évben is több könyvvel gyarapodott. Bevétel volt a mult évben 1298 frt 75 kr., kiadás 728 frt 1 kr., a f. évi költségvetés 800 frtban van megállapítva. A tagdíj hátralékok incassálására Velits Ödön alelnök lett felkérve. A közgyűlés 1000 frt összeggel tartalék-alapot létesített. Az egyesület október 4-én M.-Ludason tenyészállatkiállítást rendez, feltéve ha a nmlgu ministerium segítségével nem tagadja meg, különben szept. 8-án Tordán fogja megtartani a lókiállítással együttesen.

Pályázati hirdetés.

A kolozs-monostori m. kir. gazdasági tanintézetnél az 188⁶/₇-ik tanévre az I-ső éves tanfolyamban tíz állami alapítványi ösztöndíjas hely megürülvén, ezeknek betöltésére ezennel pályázat hirdettetik.

Az állami alapítványi ösztöndíjas helyeket illetőleg:

Ezen helyeket az alapítvány értelmében kizárólag csak az erdélyrészi megyékben (a tulajdonképeni erdélyi megyékben) s a volt „kapcsolt részekben“ azaz a volt Kraszna-, Közép-Szolnok- és Zarándmegyékben és Kővárvidéken született, iskolai tanulmányaikat sikerrel végzett, vagyontalan ifjak nyerhetik el. Az ösztöndíj áll: teljes élelmi ellátásból, az intézetben lakás, fűtés és világításból, a folyamodó által hozandó ág- és törülközőneműek mosatásából, esetleg ingyenes gyógykezelésből és a tanévek alatt tandíjmentességből.

Az ezen helyekért való bélyegmentes folyamodványokhoz melléklendő:

1. Iskolai bizonyítvány legalább 6 gymnasiumi vagy real, vagy 6 polgári iskolai osztályról, vagy a kereskedelmi iskola végbizonyítványa. Több osztályt vagy érettségi vizsgát felmutatók előnyben leendnek.
2. Keresztelő levél a születési helys betöltött 16 éves kor igazolására.
3. Szegénységi bizonyítvány.
4. Orvosi bizonyítvány az egészséges, ép testalkat igazolására.
5. Szülői vagy gyámi nyilatkozat, hogy a folyamodó részére a szükséges kerti kézi eszközök (kés, olló, körülbelül 4 frt érték) beszereztetnek s 5 frt biztosíték ézette letéttetik. E biztosíték a tanulónak a pálya végeztével vagy egészen, vagy a rontási érték letudásával visszaadatik.

Szabad helyek ezuttal nem jönnek betöltés alá.

A folyamodványok f. év július hó 15-éig a m. kir. gazdasági tanintézet igazgatóságához Kolozs-Monostoron, posta ugyanott, benyújtandók.

Ez alkalommal egyuttal tudattatik, miszerint a tanintézetre künn lakó hallgatók is felvétetnek s számukra a beiratkozási határidő f. év október 1 — 10-ig tart.

Az intézeti „Szabályzatok“ kívánatra megküldetnek.

Kolozs-Monostor, 1886. év május hó 25-én.

Vörös Sándor,

kir. igazgató.

Kolozsvári negyedik tenyészállatkiállítás 1886. augusztus 28, 29, 30 és 31-én a kolozsvári sétatéren

rendezi az erdélyi gazdasági egyesület állatkiállítási szakosztálya.

1. A kiállítás czélja kizárólag az erdélyrészi állattenyésztés fejlesztése és emelése lévén, ennél fogva — a lovak osztályát kivéve — csakis a régi Erdélyben (tehát a volt u. n. kapcsolt részeket is ideértve) tenyésztett állatok lesznek arany, vagy pénzdíjjal jutalmazhatók.

2. Másutt tenyésztett állatok ugyan szintén bemutathatók, de csakis dícsérő oklevelet nyerhetnek.

3. A díjak két kategóriára oszlanak: aranydíj (frankokban) főleg a nagyobb birtokosok részére és pénzdíj (bankjegyekben) kizárólag kisebb birtokosok részére. Kisebb birtokosok alatt értetnek azok, kiknek birtokuk 50 holdat meg nem halad; azonkívül ide számítatnak a gazdatisztek, lelkészek, tanítók és körjegyzők is.

Ha a kisebb birtokosnak arra való állatja van, akkor az a kitűzött aranydíjakra is versenyezhet, de nem megfordítva.

Hogy a díj kategória iránt kétség ne támadjon, a bejelentési ívben a következő kérdések foglaltatnak: a kiállító neve és állása? a kiállító birtokának nagysága, holdak szerint?

4. A kiállítás a következő osztályokból áll:

I. osztály: Ló.

Ezen osztály díjai az államsegély eddigi részletéből

és a kolozsvári lovaregylet által e célra felajánlt adományból vannak dotálva.

1. Ménesbeli collectiv kiállítások, azaz minden fajtából vagy törzsből legalább 3 törzskanca és legalább 6 különböző évjáratu csikó; mindezek ménnel vagy a nélkül; azonban egy tulajdonos ezen alosztályban egy-egy fajtából vagy törzsből összesen legfeljebb 12 lovat mutathat be.

Egyetlen díj: 1000 frank aranyban.

Azon ménes, mely a jelen alosztályban a díjat el nem nyerte, a collective bejelentett állataival a többi alosztályokban egyenként is versenyez; valamint a díjat nyert ménestulajdonos is versenyezhet mindazon kiállított állataival, melyeket közvetlenül a többi alosztályba jelentett be.

2. Angol telivér lovak:

Aranydíjak: 300 és 250 frank.

3. Nagy (félvér) háttas lovak:

Aranydíjak: 250, 150 és 100 frank.

4. Középnagy és kis háttas lovak:

Aranydíjak: 250, 200, 150 és 100 frank.

Pénzdíjak: 100, 75 és 50 forint.

5. Nagy háttas lovak:

Aranydíjak: 250, 150 és 100 frank.

6. Középnagy és kis háttas lovak:

Aranydíjak: 250, 200, 150 és 100 frank.

Pénzdíjak: 100, 75 és 50 forint.

7. Igás lovak (ideértve a székely lovat is):

Aranydíjak: 150, 100 és 50 frank.

Pénzdíjak: 75, 50 és 25 forint.

A program 3-ik pontja szerint az aranydíj főleg a nagyobb birtokosok, a pénzdíj kizárólag kisebb birtokosok részére van kitűzve. Ha azonban a kis birtokosnak arra való állatja van, akkor avval az aranydíjakra is versenyezhet.

A fent elősorolt hét alosztályban csak oly ló versenyezhet a díjakra, mely az illető erdélyrészi kiállítónak legalább egy év óta bona fide tulajdona.

II. osztály: Erdélyi magyar szarvasmarha.

1. Tenyészbika, 3 évesen tul:

Aranydíjak: 300, 150 és 100 frank.

Pénzdíjak: 50, 30 és 20 forint.

Ezen alosztály pénzdíjaira községi bikák is versenyezhetnek.

2. Bika, 2—3 éves.

Aranydíjak: 150, 100 és 50 frank.

Pénzdíjak: 30, 20 és 10 forint.

3. Bika, 1—2 éves.

Aranydíjak: 100, 70 és 30 frank.

Pénzdíjak: 25, 15 és 10 forint.

4. Fejős tehén borjastól:

Aranydíjak: 150, 100 és 50 frank.

Pénzdíjak: 30, 20 és 10 forint.

5. Fejős tehén borju nélkül.

Aranydíjak: 100, 70 és 30 frank.

Pénzdíjak: 25, 15 és 10 forint.

6. Üsző, 2—3 éves:

Aranydíjak: 70, 50 és 30 frank.

Pénzdíjak: 15, 10 és 5 forint.

A program 3-ik pontja szerint az aranydíj főleg a nagyobb birtokosok, a pénzdíj kizárólag kisebb birtokosok részére van kitűzve; a kisebb birtokos azonban az aranydíjakra is versenyezhet.

Külön díjak.

A 4. „Fejős tehén borjastól“ és 5. „Fejős tehén borju nélkül“ című alosztályban 100 frtot tűzött ki Kolozsvár sz. kir. városa, melyre² kolozsvári kisbirtokosok, — azaz olyanok, kik legfeljebb 50 holdnyi gazdasággal bírnak — pályázhatnak.

Első díj: 50 frt, a tulajdonos-kiállító saját nevelésű tehenéért.

Második díj: 25 forint } oly tehenéért, mely
Harmadik díj: 15 forint } legalább egy év óta van
Negyedik díj: 10 forint } a kiállító tulajdonában.

Jutalom a viszonylag legjobb állatnak is adandó, ha legalább 5 tehén van kiállítva.

III. osztály: Idegen fajú szarvasmarha.

1. Bikák:

Aranydíjak: 100, 70 és 30 frank.

Pénzdíjak: 25, 15 és 10 forint.

2. Tehenek és üszők:

Aranydíjak: 80, 50 és 25 frank.

Pénzdíjak: 15, 10 és 5 forint.

A program 3-ik pontja szerint az aranydíj főleg a nagyobb birtokosok, a pénzdíj kizárólag kisebb birtokosok részére van kitűzve; a kisebb birtokos azonban az aranydíjakra is versenyezhet.

IV. osztály: Bival.

1. Bikák:

Aranydíj: 100 frank.

Pénzdíj: 30 forint.

2. Tehenek és üszők:

Aranydíjak: 80 és 50 frank.

Pénzdíjak: 20 és 10 forint.

A program 3-ik pontja szerint az aranydíj főleg a nagyobb birtokosok, a pénzdíj kizárólag kisebb birtokosok részére van kitűzve; a kisebb birtokos azonban az aranydíjakra is versenyezhet.

V. osztály: Juh.

Kiállítandó legalább 5 darab, 1 kossal.

1. Hazai fajta:

Aranydíjak: 80, 40 és 20 frank.

Pénzdíjak: 15, 10 és 5 forint.

2. Idegen fajták és keresztezések.

Aranydíjak: 50, 30 és 10 frank.

A program 3-ik pontja szerint az aranydíj főleg a nagyobb birtokosok, a pénzdíj kizárólag kisebb birtokosok részére van kitűzve; a kisebb birtokos azonban az aranydíjakra is versenyezhet.

VI. osztály: **Sertés.**

Kiállítandó legalább 3 darab, 1 kannal.

1. Hazai fajta:

Aranydíjak: 80, 40 és 20 frank.

Pénzdíjak: 15, 10 és 5 forint.

2. Idegen fajták és keresztezések:

Aranydíjak: 50, 30 és 10 frank.

A program 3-ik pontja szerint az aranydíj főleg a nagyobb birtokosok, a pénzdíj kizárólag kisebb birtokosok részére van kitűzve; a kisebb birtokos azonban az aranydíjakra is versenyezhet.

VII. osztály: **Hizott állatok.**

Tekintet nélkül a fajra és nemre, díjazandó a legjobban hizott.

1. Szarvasmarha.

Aranydíjak: 200 és 100 frank.

Pénzdíjak: 40 és 20 forint.

2. Sertés:

Aranydíjak: 100 és 50 frank.

Pénzdíjak: 20 és 10 forint.

A program 3-ik pontja szerint az aranydíj főleg a nagyobb birtokosok, a pénzdíj kizárólag kisebb birtokosok részére van kitűzve; a kisebb birtokos azonban az aranydíjakra is versenyezhet.

VIII. osztály: **Baromfi.**

Tyuk, gyöngytyuk, lud, récze, pulyka és galamb.

Kiállítandó egy törzs, azaz 1 him és 2 nőtény.

Díjak: 50 forint értékig, melyeket a bíráló bizottság belátása szerint fog csoportosítani. —

A kitűzött arany- és pénzdíjakon kívül minden osztályban tetszés szerinti számban oszthat ki a bíráló bizottság dicsérő okleveleket.

* * *

4. A kiállítási napirend a következő:

Első nap: Szombat, augusztus 28-án reggel 7 órától délután 3 óráig a bíráló bizottság működése, mialatt a kiállítás látogatása tiltva van.

Délután 3 órakor: a kiállítás megnyitása, a bírálati eredmény kifüggesztése, 4—7 óráig zene; belépti díj e napon 1 forint.

Második nap: Vasárnap, augusztus 29-én déli 12—2 óráig és délután 4—7 óráig zene; belépti díj e napon 30 krajczár.

Harmadik nap: Hétfő, augusztus 30-án reggeli 9 órától kezdve lóvásár és lóárverés, délután 4—7 óráig zene; belépti díj e napon 50 krajczár.

Első sorban a fogarasi m. kir. állam ménes számfeletti 4 éves kanczái fognak elárvereztetni; azonkívül, szintén a nmlgu földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. ministerium intézkedése folytán, az erdélyrészi megyékből az állam részére megvételre felajánlott ménlovak is ez alkalommal fognak megvásároltatni.

Negyedik nap: Kedd, augusztus 31-én esetleg a vásár és árverés folytatása, délután 3 órakor a díjak kiosztása, 4—7 óráig zene; belépti díj e napon 50 krajczár.

A tordai állami bikatelep felügyelősége a nmlgu ministeriumtól utasítva lett, hogy a telep bikaszükségletének egy részét ez alkalommal szerezzék be.

Naponta 4 és 5 óra között a lovak elővezetése.

Gyermekek és katonák (az őrmesterig bezárólag) a fent említett belépti díjnak felét fizetik.

Névreszóló állandó belépti jegy, mely mind a négy napon tulajdonosa által bárhányszori belépésre használható, darabonként két forintért váltható.

A kiállítás naponta délelőtt 9 órától esti 7 óráig a látogatók részére nyitva áll.

Egyszersmint figyelmeztetjük a t. közönséget, hogy a kiállítás alatt folynak le:

az erdélyrészi magyar közmívelődési egyesület közgyűlése augusztus 29-én és az avval egybekötött ünnepélyességek;

a kolozsvári országos vásár és pedig augusztus 29-én lóvásár, 30 és 31-én baromvásár, szeptember 1-én kezdődik a terményvásár.

a kolozsvári iparos segédek és tanoncoknak munka kiállítása. —

Általános tudnivalók:

1. A kiállítás állandó helye a kolozsvári sétatérnek északnyugoti oldalán e célra külön elkerített terület.

2. Hogy a rendező bizottság a részvétel mérvéről idejekorán tájékozva legyen, a bejelentések 1886. július 1-étől augusztus 1-éig bezárólag fogadtatnak el; a szükséges bejelentő iverk minden kiállítani szándékozóznak díjtalanul küldetnek meg. A bejelentő az iv minden rovatának pontos és hiteles kitöltéséért felelősséget vállal. Különösen fontos, hogy az állat netáni eladási vagy kiállítására számmal és betűvel legyen kiírva. Az áraknak méltányos megállapítását úgy a kiállítás vásár, mint az egyesek érdekében a t. tulajdonosoknak teljes figyelmökbe ajánljuk.

3. Minden bejelentéshez az esedékes helypénz és a többi illeték mellékelendő, e nélkül a bejelentés tekintetében vétetni nem fog.

A helypénz a kiállítás tartamára következőleg van megállapítva:

I. Lovaknál	} ménnek vagy csikós kanczának külön rekesz (box) . . . . . 5 frt. egyed lóállás . . . . . 3 "
II., III., IV. és VII.	} tenyészbika darabonként . 3 " marha és bivalnál } más marha " . 2 "
V. és VI. juh- és sertésnél	csomónként . . . . . 2 "
Hizott sertések darabja	. . . . . 50 kr.
VIII. Baromfinál törzsenként	. . . . . 50 kr.

A kiállításra küldött állatok csakis a helypénz nyugta előmutatása mellett fogadtatnak be, mely igazolásul szolgál.

4. Arany vagy pénzdíjat — a hizók osztályát kivéve — csakis erdélyrészi tenyésztő nyerhet.

Az odaitélt díjakat jelző táblácskáknak kifüggesztése a megejtett bírálat után azonnal történik.

5. Az augusztus 30-ára kitűzött lóvásár és lóárverésen bárminő nem kiállított ló is — darabonként 1 frt engedélydíj lefizetése mellett — elővezethető és eladható.

A kiállított lovak minden külön díj nélkül árusíthatók, a vevő azonban azokat csak a kiállítás bezárta után veheti át.

6. A bíráló bizottság részben a különböző gazdasági egyleteknek e célból felkért t. küldötteiből, részben a rendező bizottság által közvetlenül meghívott szakértőkből alakul.

A bírálat az értékszámrendszer (pointrozás) szerint történik; a bíráló bizottság szabályzata a jelen értesítésnek függelékét képezi.

Kiállító a saját osztályában bíráló nem lehet.

7) A bejelentett állatoknak legkésőbb augusztus hó 28-án reggel 6 órakor (a kellő egészségügyi bizonyítványokkal ellátva) helyt kell lenniök; a kiállítást azonban még eladás esetén is, szeptember hó 1-ének hajnala előtt elhagyniök nem szabad.

Miután a bírálat augusztus hó 28-án reggeli 7 órakor kezdődik, a t. kiállítóknak érdekükben áll az állatokat már a megelőző napon — tehát augusztus 27-én — elhozni és elhelyezni, hogy az állatok a helyet megszokják és a netán távoli utnak fáradalmait kipihenhék.

Szilaj állatoknál maga a tulajdonos tartozik kelleleg gondoskodni, hogy azok sem a személyzetet, sem a látogatókat ne veszélyeztessék.

8. A kiállításon az állategészségügyi és állatrendőri felügyeletet az e célra külön felkért állatorvos teljesíti.

9. Azon kiállítóknak, kik takarmányról saját maguk gondoskodni nem kívánnak, a rendező bizottság fog pia czi áron jó minőségű takarmányt rendelkezésükre bocsátani.

10. A t. kiállítóknak és látogatóknak figyelmükbe ajánlatik, hogy szállásról idejekorán gondoskodjanak. A közvetítést Kolozsvár sz. kir. városának szállásmestere Ferenczy Árpád ur volt szives elvállalni, kihez az ebbeli megkeresések intézendők.

11. Minden kiállító vagy annak megbízott képviselője kívánatra egy darab, saját személyére szóló állandó szabadjegyet nyer.

Az állatokat gondozó személyzet szines karkötőt visel, melyért darabonként 40 krajczár fizetendő s a bejelentéssel egyidejűleg beküldendő. E karkötőt másnak átengedni 5 frt büntetés terhe alatt tilos.

A kiállító nevét viselő vaspléh-czím tábla használatáért minden bejelentési szám után — a baromfit kivéve — 10 krajczár fizetendő.

12. Az állatok tűz elleni biztosításának költségeit a rendező bizottság viseli, ellenben más károk és veszélyekért felelősséget nem vállal.

13. Ki cselédet nem küldhet, annak állatait a rendező bizottság gondoztatja, és pedig: aló, szarvasmarha és bival osztályokban naponként és darabonként 50 krajczárért, juhot és sertést naponként és darabonként 10 krajczárért; a baromfi gondozásáért külön díj nem jár.

14. A kiállítási helyiségeket a helypénzt fizetett állatok már két nappal a kiállítás megnyitása előtt (tehát augusztus 26 ától kezdve) és még egy nappal a kiállítás bezárta után (tehát szeptember 1-én) vehetik igénybe.

15. A kiállítási állatok szállítására nézve a vasutaknál a következő kedvezmények állanak fenn:

Az állat neve	Darab és kilométer szerint krajczár
Lovak, öszvérek, csikók — 1 drb feladásánál	3.43
" " " legalább 2 drb	1.71
Szamarak, bikák, ökrök és tehénekért	1.58
Szopósborjúk, sovány sertések, kecskék, juhok, kos, ürü és kecske-bakokért	0.26
Borjú és hizott sertésekért	0.79
Süldők, malacok, gödölye és bárányokért	0.13

E díjtételekben a kezelési illeték már bennfoglaltatik, azokhoz azonban a szállítási adó még hozzászámítandó.

Az állatkisérőknek a III-adik osztályban való utazásra menet és jövetkor mindenkor a személyvonatra szóló fél III. osztályu menetjegyet kell váltaniök.

Fenti díjtételek ugy az oda, mint a visszaszállításra is érvényesek.

A fentebb elősorolt kedvezményes díjtételekhez a következő feltételek köttetnek:

1. A küldemények a szállító levélen kívül a kiállítási bizottság által kiállított a küldő nevét és a küldemény megjelölését kitüntető bizonyítványal kísérendők.

Ezen bizonyítványt a rendező bizottság a bejelentési iv beérkezése után azonnal kiküldi.

2. A visszaszállításnak ugyanazon irányban kell történnie, mint a melyben a Kolozsvárra szállítás történt.

3. A visszamenő állatokat kísérő szállító-levélhez azon fuvarlevél is csatolandó, mellyel az állatok Kolozsvárra szállítottak; azonkívül mindkét fuvarlevélnek záradékkal kell ellátva lennie, melyben a kiállítási bizottság bizonyítja, hogy az állatok bár kiállítva lettek, de nem adattak el.

4. A kolozsvári szállításra vonatkozó fuvarlevél a félnek nem adatik vissza, hanem a vasut birtokában marad.

5. A mellékilletékek u. m. értékbiztosítás, fekbér stb. az általános határozmányok alapján számíttatnak.

* * *

16. Az egyes teendők és szakok végzésére, képviselőletére és felügyeletére a következő beosztás van megállapítva:

I. **Elnök:** Báró Bánffy Ádám, szakosztályi elnök.

II. **Képviselő a bíráló bizottságnál:** Sigmond Dezső, szakosztályi alelnök.

III. **Közrend és hatósági képviselő:** Dr. Nagy Mór.

IV. **Sétatér-egylet képviselője:** Kóváry László

V. **A ló-osztály főnöke:** Báró Bánffy Ernő.

VI. **A hazai szarvasmarha osztály főnöke:** Benigni Sámuel.

VII. **Idegen marhák osztályának főnöke:** Dr. Szentkirályi Ákos.

VIII. **A bival-osztály főnöke:** Sárosy Pál.

IX. **A juh-osztály főnöke:** Duha Imre.

X. **A sertés-osztály főnöke:** Vörös Sándor.

XI. **A hizó-osztály főnöke:** Lászlóczky Samu.

XII. **A baromfi-osztály főnöke:** Ditrói József.

XIII. **Állatorvosi felügyelet a vasuton és kiállításán:** Reich Albert.

XIV. **Pénztári felügyelet:** Dr. Hintz György.

XV. **Pénztári ellenőrzés:** Tauffer Ferencz.

XVI. **Ügyvezetés és irodakezelés:** Gamauf Vilmos.
Netán kívánt részletesebb felvilágosításokkal az erdélyi gazdasági egylet titkári hivatala Kolozsvárt teljes készséggel és forduló postával szolgál.

Kolozsvárt, 1886. május hó 26-án.

Az erdélyi gazd. egylet állatkiállítási szakosztályának rendező bizottsága.

Báró **Bánffy Ádám,**
elnök.

Gamauf Vilmos,
jegyző.

* * *

F ü g g e l é k.

A bíráló-bizottság szabályzata.

I. A bíráló-bizottság, melynek élén egy elnök áll, a program 6) pontja értelmében lesz összeállítva és a felsorolt osztályoknak megfelelőleg nyolcz osztályra oszlik.

II. A bíráló-bizottság tagjai 1886. augusztus hó 28-án reggel 7 órakor a kiállítás helyszínén, szakosztályi alelnök

Sigmond Dezsőnél jelentkeznek, ki a megalakulást vezetni fogja.

III. A bíráló-bizottság elnöke jogosítva van, a hiányzó tagokat a rendező bizottság képviselőjének meghallgatásával, más jelenlevő szakértők felkérése által pótolni.

IV. Az alakulás abból áll, hogy az összejury mindenekelőtt egy előadót választ, ki az alakulásról, majd a zárulésról jegyzőkönyvet vezet. Ennek megtörténtével minden egyes osztály elnököt és jegyzőt választ, haladék nélkül a bírálathoz fog és azt — a szükséghez képest alosztályokra oszolva — még az nap délutáni 3 órára be is fejezi. A befejezés a kiállítási irodában bejelentendő.

V. Az osztály-főnökök a jury-osztályok működésében részt vesznek, felvilágosítást és utbaigazítást adnak, de nem szavaznak.

VI. A bírálót az u. n. értékszámrendszer szerint történik, az arra szükséges rovatos táblázatok a tagok között az alakulás alkalmával kiosztatnak.

VII. Arany- és pénzdijjal csak a „régii Erdélyben“ (tehát a volt kapcsolt részeket is ideértve) tenyésztett állat díjazható; — kivéve a lóosztályt, hol az erdélyrészi kiállítónak egy év óta tulajdonát képező ló is versenyezhet.

Másutt tenyésztett állat csak dicsérő oklevelet nyerhet. A hizók osztályában nem erdélyrészi tenyésztő is kitüntethető.

IX. Kiállító a maga osztályában bíráló nem lehet.

X. Ugyanazon állat ugyanazon alosztályban csak egyszer nyerhet arany- vagy pénzdiját.

XI. Minden állat csak azon alosztályban díjazható, melybe neme, fajtája, kora vagy használhatósága szerint és a bíráló bizottság ítélete alapján tartozik.

XII. Ha egy alosztályban csak egy tenyésztőnek vannak abszolút becsü állatai, akkor ezekkel az összes kitűzött díjakra versenyezhet.

XIII. Minden jury-osztály önállóan rendelkezik a kitűzött általános és külön díjakról, de a díjak áthelyezése egy osztályból vagy alosztályból a másikba megengedve nincs.

Dicsérő oklevelek ad libitum állanak rendelkezésre.

XIV. A bírálati eljárás befejeztével az egyes osztályok elnökei és jegyzői ugyan csak augusztus 28-án délután 5 órakor zárulésra gyűlnek össze, melynek helyiségét a reggeli alakuló ülés határozza meg. E zárulés, melyet az összejury elnöke vezet, a bírálati jegyzőkönyveket tudomásul veszi és ezeknek alapján általános jelentést szerkeszt, mely a kiállításán tapasztalt előnyöket és hiányokat röviden felsorolva a gazdaközönség figyelmét a követendő helyes irányra felhívja. —

Tejgazdasági kiállítás Kassán.

Az abaujtornamegyei gazdasági egyesület, a kereskedelmi és iparkamara 1886. évi szeptember hava 24—28-ik napjain Kassán, a magy. kir. gazd. intézet telepén általános tejgazdasági kiállítást rendez, mely kiterjeszkedik:

I. Tejgazdasági technika és üzletvitel összes eszközei és eszközléseire.

II. A tejgazdaságban előállított összes termékekre.

Az I. csoportban a külföldi tárgyak is díjazás alá esnek, míg a II. csoportban csakis a felső-magyarországi termékek nyerhetnek díjat. Az ország más vidékéről beküldött tejtermékek meg nem bíráltnak s a kiállító a részvételről egyszerűen csak elismervényt nyerhet.

A kiállítók kitüntetésére következő díjak állanak rendelkezésre:

1. Tiszteletdíjak. 2. Állami arany-, ezüst- és bronzérmek. 3. A gazdasági egyesület és iparkamara által kiadandó dicséző és elismerő oklevelek. 4. Pénzdíjak.

Térdíjt a kiállított tárgyakért fizetni nem kell.

A kiállítás tartama alatt a tejgazdasági iparra vonatkozó fölolvadások rendeztetnek.

A bejelentések legkésőbb július hó végéig Kassára „a felső-magyarországi általános tejgazdasági kiállítás végrehajtó bizottságá”-hoz intézendők. —

Assicurazioni Generali.

Lapunk kihirdetési rovatában közöljük az említett társaság 1885. évi zárszámadásait. Ezek úgy az üzletforgalom terjedelme, valamint az elért nyereség nagysága, nemkülönben jelentékeny tartalékoknak előre látó és gondos gyűjtése és elhelyezése által egyaránt imponáló hatást gyakorolnak. Oly számokat találunk azokban, minőket csak egy nagy arányú nemzetközi társaság képes kimutatni, mely a biztosítási üzlet összes ágait egyforma gondnal és az ujkor összes műszaki eszközeinek felhasználásával üzi. A díj és illetékbevétel az összes biztosítási ágakban 14.064. 237 forint 75 krajcsár volt; az elhelyezett tőkék 1. 296. 179 forint 12 krajczárnyi jövedelmet hoztak. Az 1885-ben kifizetett 39.575 kár 9.042.351 frt 17 krt igényelt. E szerint tehát a Generali fennállása vagyis 1831 óta 598.156 káresetben 187.465.689 frt 68 krnyi kártérítési összeget fizetett ki, miből csakis hazánkra 96.566 káresetben 34. 276.780 frt 99 krnyi összeg esik. A tiszta nyereség 1344.588 frt 55 krnyi összeget ért el. Ebből a tulajdonképeni biztosítási üzlet csak 577.074 frt 80 krt eredményezett vagy más szóval az összes forgalom mintegy 4%-át jövedelmezte, mely tény szölv bizonyítékát képezi annak, hogy a Generali díjtételei igen mérsékeltek, míg kárbecslése igen kulánsak. Az érintett tiszta nyereségből 141.844 frt 68 kr. az értékpapírok árfolyam ingadozására alakított tartalékhoz, 348 622 frt 75 kr. pedig az ingatlanok tartalékalapjához csatoltatott, mely javadalmazásokkal az első alap 987.419 frt 61 kr-ra a második alap pedig 1.055.768 frt 40 kr-ra emelkedett. A díjtartalékok 1.308.258 frt 84 krral szaporitattak és 21.484.851 frt 23 krnyi tekintélyes összeget értek el. Az intézet összes biztosítékalapjai 1,788.140 frt 38 krnyi gyarapodást mutatnak és 1885. december 31-én 33,279.016 frt 21 krt tesznek, melyek a leggondosabban és a legjobb értékekben vannak elhelyezve, úgy hogy még a legaggodalmasabb biztosítottat is biztossága iránt teljesen meggyugathatják. Az összes díjtartalékok ily búsas javadalmazása mel-

lett a társaság mégis azon helyzetben van, hogy a 315 frttal befizetett részvényre 310 frank vagyis 124 frt osztalékot arányban fizet. Ezen körülmény, valamint a Generali közüdomásu méltányossága, garantiát szolgáltatnak a mellett, hogy a társaságnak már is nagy arányú üzlete még mindig fog emelkedni; de ezen haladás már biztosítva is van a tárczájában levő a jövő években esedékes 22.438.112 frt 70 krnyi díjkötelezvényekkel a tüzbiztosítási ágban, valamint a 89.330.807 frt 12 kr. tőkebiztosítással, tüzbiztosítással az életbiztosítási ágban. A közgyűlésen a társaság tisztviselői is új választás alá estek és a társaság magyar igazg. tanácsosai Hegedüs Sándor és Korizmic László urak egyhangulag újra megválasztattak. (Beküldetett)

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Hirdetések.

Eladó gőzcséplőgép.

A fogarasi kir. ménesbirtokon egy nyolcz lőerejű még használható állapotban levő Clayton- és Shuttleworth-féle gőzcséplőgép mozgonnyal együtt eladó.

Részletes értesítést a ménesbirtok igazgatóságánál nyerhetni Fogarason, hol a gép is megtekinthető.

(3) (5-6) **Ménésbirtok igazgatóság.**

Az Equitable

életbiztosító társaság New-Yorkban alapítottatott 1859-ben.

Biztosítási tőke 1884. decz. 31-én 788 993,384 o. é. frt.
A társaság vagyona 1884. decz. 31-én 148 312,910 o. é. frt.
Nyereségy tartalék 1884. " " 26 733,223 o. é. frt.
Az 1884-ben kötött új biztosítások

összege 216.436,495 o. é. frt.

Az egész nyereségy a biztosítottak közt osztatik szét.
Minden kötvény három év mulva megtámadhatlanná válik.

Magyarországi vezérképviselőség

(6.) (8-10) Budapest Andrassy-ut 12.

magyar gazdatisztek és erdészek segélyegyesülete

ajánlja a t. cz. földbirtokos és bérlő uraknak állás-közvetítő-osztályánál bejelentett tagjait elhelyezésre. Az ez ügyben való felvilágosítások díjmentesek. Ügyvezetői iroda: Budapest, papnövelde-utca 6. szám alatt.

(11-24.) (1.) **Krocsák G. Emil,**
e. ügyvezető.

ASSICURAZIONI GENERALI 1885. ÉVI MÉRLEGE KIADÁS.

Nyeresség- és veszteség-számla az A mérleghez. (1885.)

A tétel neve	Bevételek				A tétel neve	Kiadások			
	frt	kr	frt	kr		frt	kr	frt	kr
Amult évről:	193406	95			1. Viszontbiztosítási díjak:				
a) haláleset	108336	02			a) tűzbiztosítás	2233280	53		
b) életbiztosítás			2040664	97	b) szállítmánybiztosítás	436337	21		
c) jégbiztosítás					c) jégbiztosítás	630230	83		
Károkkra, melyek 1884. decz. 31-én nem voltak:					2. Károk:				
a) haláleset	461724	25			a) tűzbiztosítás kifiz. kárösszegek	2,641,523.13		3476217	57
b) életbiztosítás	178837	88			tart. még ki nem fizet. károkkra	419,416.03			
c) jégbiztosítás	1134				b) szállítm. bizt. kifiz. kárösszegek	373,461.92		556858	01
Károkok levonásával:			641696	13	c) jégbiztosítás kifiz. kárösszegek	1,373,643.91		1377181	21
a) haláleset	6569127	08			tart. még ki nem fizet. károkkra	8,537.30			
b) életbiztosítás	1204467	53			3. Díjtartalék 1885. deczember 31-én még folyó biztosításokért:			4994983	38
c) jégbiztosítás	2326506	97			a) tűzbiztosítás) teljeses	2009704	82		4994983
Károkok	239462	30			b) szállítmánybiztosítás) tehermentes	101968	92		
a) haláleset	12838	27			4. Az év folyamán fizetett járulékok:			2111373	74
b) életbiztosítás	64164	71			a) tűzbiztosítás	617204	96		2111373
c) jégbiztosítás					b) szállítmánybiztosítás	60424	8		
Károkok jövédelme:			316405	28	c) jégbiztosítás	132057	47		
a) adott előlegek kamatai	3634	76			5. Kezelési költségek:			818386	51
b) közértékpapírok kamatai és osztályos	217392	21			a) tűzbiztosítás	702549	05		
c) váltószámításból, folyó számlák	66322	99			b) szállítmánybiztosítás	106407	84		
d) egyéb különf. értékesítések folytán			287349	96	c) jégbiztosítás	106594	96		
e) más értékpapírok többletértéke az eljárási			80318	97	6. Adók és illetékek:			918551	85
f) más értékpapírok többletértéke az eljárási			24826	16	a) tűzbiztosítás	203687	96		
g) más értékpapírok többletértéke az eljárási					b) szállítmánybiztosítás	6513	27		
h) más értékpapírok többletértéke az eljárási					c) jégbiztosítás	17137	07		
i) más értékpapírok többletértéke az eljárási					7. A nyugdíj és előleg pénztár kamatai			227338	30
j) más értékpapírok többletértéke az eljárási					8. Kétes követelések leírása			12764	92
k) más értékpapírok többletértéke az eljárási					Nyeresség			2577	27
l) más értékpapírok többletértéke az eljárási					Összesen			923959	51
m) más értékpapírok többletértéke az eljárási								1306897	96
n) más értékpapírok többletértéke az eljárási								332495	09
o) más értékpapírok többletértéke az eljárási								13491453	05
p) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
q) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
r) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
s) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
t) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
u) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
v) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
w) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
x) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
y) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
z) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
aa) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
ab) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
ac) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
ad) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
ae) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
af) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
ag) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
ah) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
ai) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
aj) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
ak) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
al) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
am) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
an) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
ao) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
ap) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
aq) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
ar) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
as) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
at) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
au) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
av) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
aw) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
ax) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
ay) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
az) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
ba) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
bb) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
bc) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
bd) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
be) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
bf) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
bg) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
bh) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
bi) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
bj) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
bk) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
bl) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
bm) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
bn) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
bo) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
bp) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
bq) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
br) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
bs) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
bt) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
bu) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
bv) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
bw) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
bx) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
by) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
bz) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
ca) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
cb) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
cc) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
cd) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
ce) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
cf) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
cg) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
ch) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
ci) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
cj) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
ck) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
cl) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
cm) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
cn) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
co) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
cp) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
cq) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
cr) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
cs) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
ct) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
cu) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
cv) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
cw) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
cx) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
cy) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
cz) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
ca) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
cb) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
cc) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
cd) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
ce) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
cf) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
cg) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
ch) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
ci) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
cj) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
ck) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
cl) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
cm) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
cn) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
co) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
cp) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
cq) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
cr) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
cs) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
ct) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
cu) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
cv) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
cw) más értékpapírok többletértéke az eljárási									
cx) más értékpapírok többletértéke az eljárási									

„AZIENDA“, O.-F. ELEMI- ÉS BALESET-BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG.
(Részvénytőke: 6 millió frank = 2.400.000 forint aranyban.)

FELHÍVÁS JÉGBIZTOSÍTÁSRA.

A jégkárak elleni biztosítás időszaka közeledvén, bátorkodik az alábbirt vezérügynökség a n. é. biztosító-közönséget általa képviselt intézet igénybevételére, e biztosítási ágban ezennel tisztelettel felhívni.

Az „Azienda“ fennállása óta a biztosító közönség igényei készséges teljesítését tűzte ki feladatául, ugyszintén minden igazságos követelésnek a díjak olcsóságában, a biztosítási feltételek szabadelvűségében, pontos kártérítésben, mindig oly módon felelt meg, mint azt csupán egy valóban szilárd intézet tenni képes.

E mellett az „Azienda“ díjai jelentékenyen olcsóbbak, mint minden más biztosító intézetéi, így a biztosító közönségnek azon kettős előny nyújtatik, hogy egy, a közbizalomban részestülő biztosító intézetnél biztosíthat, mindazon előnyökben részesítve, melyeket más versenytársak nyújtanak.

A fizetendő díjak, kívánatra, a biztosított termés betakarásáig váltó-fedezet mellett hiteleztetnek.

Miután a díjfizetés ugyanaz marad, akár most, akár később történik a biztosítás, a biztosítónak csakis saját érdekében fekszik, azt mielőbb megkötve, hogy a biztosítás érvényre jutásával a legelső jégverésnél kárpótlási jogát élvezhesse.

Eziránt, valamint tűzbiztosításokat illető közelebbi felvilágosítással legnagyobb készséggel szolgál

az „Azienda“ vezérügynöksége Kolozsvártt.

(14.) 1-3.

Irodahelyiség: Bel közép-utca 21. szám.

PIACZI ÁRAK.

A heti vásár		Gabona mérték	tisza buza	elegy buza	rozs	árpa	zab	török-buza	100 kilo		1 köb-meter tűzifa	1 kilo marhahús
helye	napja								széna	szalma		
k r a j e z á r o k b a n												
Bécs		metermázsa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Budapest	május 28	"	780	—	640	600	658	540	—	—	—	—
Brassó	május 28	hektoliter	670	340	350	210	230	420	310	245	240	36
Deés	május 25	"	600	560	520	—	200	380	620	280	320	28
Fogarás	május 28	"	550	500	340	—	210	400	400	200	210	28
Gyula-Fehérvár	május 29	"	650	560	425	—	250	360	450	155	260	40
Kézdi-Vásárhely	május 27	"	680	—	380	300	220	450	250	90	250	28
Kolozsvár	május 27	metermázsa	780	—	560	—	520	470	500	200	300	38
Maros-Vásárhely	május 20	metermázsa	780	590	525	—	484	423	300	180	290	36
Nagy-Szeben	május 28	hektoliter	580	460	370	—	230	380	240	170	325	36—40
Nagy-Várad	május 25	"	540	444	408	330	208	355	300	130	328	48
Sepsi-Szent-György	május 24	"	650	600	380	210	200	390	300	125	150	32
Szász-Régen	május 27	"	575	480	375	325	200	350	480	260	260	28
Torda	május 22	"	450	450	300	225	350	300	300	30	250	32